

Dijksma

Mevrouw **Dijksma** (PvdA): Voorzitter! Laten wij vooropstellen dat het clean development mechanism een instrument is dat binnen ontwikkelingsamenwerking kan worden gebruikt. Daarnaast bestaat binnen ontwikkelingssamenwerking uiteraard discussie over de vraag aan welke sectoren aandacht moet worden besteed. Duurzaamheid is een heel belangrijk onderdeel.

Nu de kwestie over de 500 mln. Mevrouw Karimi probeert telkens bij de verschillende coalitiepartners de afspraken in het regeerakkoord te ondermijnen. Ik heb begrip voor haar pogingen, maar moet haar teleurstellen: vandaag zal dit niet lukken. Wij moeten nu goede beleidsdoelstellingen voor ontwikkelingssamenwerking. Zo verwacht ik dat de Nederlandse regering haar verantwoordelijkheid voor de reductie van CO₂ onderkent. Die is nu niet aan de orde, maar de vorige minister voor Ontwikkelingsamenwerking draagt nu de verantwoordelijkheid voor dit beleidsterrein en kan deze verantwoordelijkheid dus niet afschuiven op de huidige minister voor Ontwikkelingsamenwerking. Ik ken hem goed, dus ik vermoed dat hij dat niet zal proberen.

Ik vind dat moet worden bekeken of het geld kan worden gereserveerd, maar ik heb begrepen dat daaraan een ernstig probleem kleeft. Daarom wacht ik de reactie van de minister af. Als de minister geld heeft gekregen voor een bepaald doel en dit geld vervolgens niet kwijt kan, dan ontstaat natuurlijk een probleem. Toch kunnen wij hierover pas iets zeggen als de minister hier zelf over gesproken heeft.

De **voorzitter**: Eén korte zin, mevrouw Karimi.

Mevrouw **Karimi** (GroenLinks): Voorzitter! Dit is een heel belangrijk onderwerp, waarover geen internationale afspraken bestaan. Nederland loopt voorop met het idee om dit instrument te financieren uit nationaal beleid. Ik constateer daarom dat de mooie woorden van mevrouw Dijksma niet aansluiten bij haar daden.

Mevrouw **Dijksma** (PvdA): Dat ben ik niet met u eens. Wat wij met ons beleid doen, sluit wel degelijk aan bij wat wij willen bereiken. Ons milieubeleid binnen ontwikkelingssa-

menwerking gebruiken wij niet als een soort aflaat om zelf niets te hoeven doen. Kijkt u maar eens naar de inspanningen van mijn fractie bij de milieubegroting om de uitstoot van kwalijke stoffen te reduceren. Dan ziet u dat wij er alles aan doen om te voorkomen dat dit slechts als een aflaat fungeert. Als het geld dat voor dit onderwerp is bestemd, niet kan worden gereserveerd, ontstaat een nieuw probleem, maar het is aan de minister om dit duidelijk te maken.

De algemene beraadslaging wordt geschorst.

De vergadering wordt van 13.22 uur tot 14.05 uur geschorst.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede dat de tijdelijke commissie uitvoering aanbevelingen enquêtecommissie opsporingsmethoden tot haar voorzitter respectievelijk ondervoorzitter heeft gekozen de leden Kalsbeek-Jasperse en Rouvoet. Het woord is aan de heer De Wit.

De heer **De Wit** (SP): Mijnheer de voorzitter! De verwachting is dat half december de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de regeling tegemoetkoming asbestslachtoffers bekend zal maken. Dit is de regeling voor asbestslachtoffers die geen werkgever meer hebben of van wie de werkgever failliet is verklaard. Voorzover nu bekend is, is deze regeling alleen van toepassing op asbestslachtoffers met mesothelioom en dus niet op asbestslachtoffers met longkanker of asbestose. Een van de redenen hiervoor is het ontbreken van een advies van de Gezondheidsraad op dit punt. Het is van belang dat dit advies gevraagd wordt omdat asbestslachtoffers met longkanker in

dezelfde mate voorkomen als asbestslachtoffers met mesothelioom. Daarom vraag ik het kabinet een brief aan de Kamer te doen toekomen met hierin een nadere motivering waarom er nog geen advies aan de Gezondheidsraad is gevraagd over de asbestslachtoffers met longkanker. In de tweede plaats vraag ik het kabinet of het van plan is dit advies alsnog te vragen en, zo ja, binnen welke termijn.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te zenden aan het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- het wetsvoorstel Vaststelling van de begroting en de ontvangsten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 1999 (inclusief het deel Ontwikkelingsamenwerking) (26200-V).

De algemene beraadslaging wordt hervat.

Mevrouw **Vos** (GroenLinks): Voorzitter! Wij spreken vandaag over de laatste begroting van Buitenlandse Zaken van deze eeuw, waarin twee wereldoorlogen ons wereldwijd duidelijk maakten dat het noodzakelijk is om de veiligheid van de mensheid te garanderen in het verband van de Verenigde Naties. In dit laatste jaar van de 20ste eeuw kijken wij terug op 50 jaar Universele verklaring van de rechten van de mens, 50 jaar inzet voor een wereld zonder wredeheden tegen de mensheid en aantasting van individuele rechten van mensen. Er is veel gewonnen, maar de werkelijkheid is weerbarstiger gebleken dan wij hoopten. Met het einde van de Koude Oorlog kwamen nieuwe onderhuidse conflicten aan de oppervlakte en het einde van het kolonialisme bracht vaak niet de bevrijding waarop gehoopt was. Nieuwe grootmachten hebben zich evenzeer bewapend als de oude, en de oude zijn er niet toe bereid stappen terug te zetten. Economische belangen geven aanleiding tot nieuwe conflicten. Ook de crisis op